

Bjarni Ákesson Filholm

M/S Dronning Alexandrine - et heldigt skib

Billeder og historier der ikke kom med....

J-bog

© Bjarni Ákesson Filholm

Fotografisk, mekanisk eller anden gengivelse af dette skrift eller dele af det, er ikke tilladt.

Sat med Rockwell Condensed og Verdana.

Redaktion og layout: Ole Gold og Jens Birch

1. udgave: 15. juni 2015

Dette tillæg (uden ISBN-nummer) indeholder de billeder og historier der altid dukker op når bogen er udkommet.

Den oprindelige bog er

Bjarni Ákesson Filholm

**M/S Dronning Alexandrine -
et heldigt skib**

ISBN 978-87-996494-3-3
udgivet 2015

Tak til

Peter Garde, Vejen for lån af billeder og for beretningen.

Udgivet af

J-bog

Vejlebrovej 93, st. lejl. 3
DK-2635 Ishøj

E-mail j-bog@privat.dk
www.j-bog.dk

En hovmestermaths fortælling fra 1963

Peter Garde fra Vejen sejlede i 1963 med M/S Dronning Alexandrine som hovmestermath. Fra et af de nederste lag i hierarkiet på skibet beretter Peter Garde:

To af drengene fra M/S Dronning Alexandrine slapper af. Det er Peter til venstre og John til højre. (Arkivfoto Peter Garde)

Som 15-årig blev jeg i 1963 meget træt af at gå i skole, og min mor besluttede at tage mig ud af skolen, men stillede så det krav, at jeg skulle stå til søs, så jeg foretog mig noget fornuftigt, og ikke blot dalrede rundt derhjemme i Aarhus. Mor havde en fætter, der var/havde været direktør i DFDS, så han skaffede mig en hyre.

Jeg kom ud at sejle med "Dronning Alexandrine" som hovmestermath. Titlen var i daglig tale en ganske anden: "Skyller på første klasse" eller "første klasses skyller".

M/S Dronning Alexandrine var en næsten 40-årig gammel tøs, der sejlede København-Trangisvåg-Torshavn-Klaksvig-Reykjavik og retur.

Vi boede to drenge i samme kahyt helt agten i skibet og stort set lige over skruerakslen.

Men vi sov godt nok.

Jeg havde kun været ombord ganske få timer, da jeg fik besked på at bringe en bakke med drikkevarer op til kaptajnen. Så fik jeg da hilst tre gange på ham: Første, sidste og eneste gang. Men han skulle tilsyneladende lige have stillet sin nysgerrighed om, hvilken starut jeg var, der hed det samme som rederiets direktør.

Dagen ombord startede kl. 06.00, hvor vi var to af fire, der tørmede til i 1. klasses pantry. Et pantry er det samme som et anretterværelse i land, der hvor man gør maden klar til servering.

Herefter var der rengøring af gange, toiletter og bad på første klasse. Når det var ovre, så fik vi noget morgenmad.

I 1. klasses restauranten var der plads til ca. 40 personer, men vi havde det dobbelte antal rejsende. Det betød, at der skulle vaskes op mellem de to hold serveringer. Så der skulle være fart på. Vi havde nogle all right tjenere. Specielt den ene var en fin fyr. De to andre var også gode nok så længe de var ædru. Når der var rigtig knald på, var de flinke til at give en sodavand.

Nogle af drengene fra M/S Dronning Alexandrine slæber øl. Peter er længst til venstre. Drengen i midten er den færing, der tog ham med på besøg hos hans bedstemor og John er til højre. (Arkivfoto Peter Garde)

Når der skulle hentes øl, vand og andet gods hos hovmesteren foregik det ned agter. Ølkasserne var de gamle af træ og den slags med plads til 50 øl. Derfor slæbte vi tre mand med to kasser mellem os.

Så var det tid til frokost, der ligesom morgenmaden blev hentet ved kabyssen og indtaget stående i pantryet.

Så skulle der igen laves to gange opvask. Og så havde vi have fri nogle timer, inden vi skulle gøre klar i aftensmaden, der bestod af seks retter mad. Det gav to store gange opvask. Så var vi færdige ved mellem kl. 20 og kl. 21. Og så kunne der soves. Sådan gik det dag efter dag så længe der var passagerer ombord. Uden passagerer var der tid til oplevelser i land.

2. klasses passagerer boede og spiste i den agterste bygning, og 3. klasse boede og spiste på et dæk lige under de forreste lastluger. Det betød, at når der blev lastet og losset på Færøerne, så havde 3. klasses passagerer ingen steder at være.

Vi havde ikke varmet vand i hanen, men et steamanlæg, der varmede opvaskevandet op. Det var egentlig smart nok, for når vandet blev koldt, men ikke var snavset nok til at skulle skiftes ud, så lukkede vi op for dampen, og kort efter var vandet varmt igen.

Desværre gik dampanlægget i udu, men så måtte vi jo bare vaske op i koldt vand. Men det gik helt galt, da vi også løb tør for opvaskemiddel, for så måtte vi vaske op i koldt vand og brun sæbe. Nå det gik, og passagerne klagede ikke.

Vi løb hele tiden tør for viskestykker, men så fik vi en af de store duge om halsen inden de skulle til vask, og havde så masser af viskestykke.

Kong Frederik den Niende og Dronning Ingrid var på Færøerne den sommer med Dannebrog. Vi havde derfor nogle ministre med som passagerer på vejen hjem, blandt andet kirkeminister Bodil Koch. Hun kom ud for at hilse på os drenge, og det var vi da noget benøvet over. Da hun så os med dugene om halsen, blev hun begejstret og gav udtryk for, at sådan vil hun også gøre for fremtiden, når hun havde selskaber.

Mange år efter var familien samlet til julefrokost hos noget familie i Aarhus. Min ældste niece havde besøg af en gammel klassekammerat fra Nivå. Vi snakkede blandt andet om den forestående opvask. Og så fortalte kammeraten om sin bedstemor, der altid brugte dugen fra middagsbordet som viskestykke, når der var opvask efter en stor middag.

Det var jo lidt pudsig, men det viste sig, at det var Bodil Kochs barnebarn.

Jeg var på en tur over klipperne ved Thorshavn sammen med en af de andre drenge, som havde sin bedstemor boende på den anden side. Det var en rigtig fin tur. Men desværre kunne jeg jo ikke forstå bedstemoren, og hun kunne jo ikke forstå, at jeg ikke ville have et stykke utilberedt klipfisk.

På Island badede vi i de varme kilder. Og den flinke tjener tog os den dag, hvor han havde fødselsdag, med på tur ud til en gejser. Den sprang dog ikke, men taxachaufføren, vi kørte med, havde noget brun sæbe i bilen netop til dette brug. Sæben blev hældt i hullet og ganske kort efter sprang gejseren. Så det var endnu en oplevelse for unge drenge.

Tjene ekstra penge kunne vi også. Vi fik "lov" til at købe en flaske snaps (1 liter) for fem kroner hos hovmesteren, og den kunne vi så sælge til havnearbejderne for 50 kroner. Fed forretning. Men vi måtte ikke sælge den før efter arbejdstids ophør, for når de første havde fået snapsen, så satte de den for munden og tømte den, og så lå de døddrukne på dørken. Så vi skulle være sikre på, at de var kommet i land.

Når det var hårdt vejr, så var der mange søsyge, og det kunne blive nødvendigt - specielt på 3. klasse - at spærre dem inde i lasten, så vi var sikre på at de ikke kunne springe over bord. Jeg husker, at vi havde en passager, som måtte bindes til køjen.

På 1. klasse betød det dårlige vejr, at der ikke var så mange, der ville spise, og dermed nem opvask.

Til gengæld betød det oftere vask af dørken i gangene og toiletter for de brækkede sig ud over det hele. Jeg lærte, når jeg kunne se en passager, der skulle brække sig, at samle hænderne og lade dem brække sig der. De havde jo efterhånden ikke ret meget der kom op, og så slap man for at vaske dørken, og kunne nøjes med hænderne.

